

Pyetje KAPITULLI 15

1.Dretjimi nderkombetare I burimeve njerzore?

Pavarisht nese firma veprojne ne vend apo jasht vendit ato kane dy objektiva kryesore lidhur me burimet njerzore: **se pari** zgjedhja e fuqise puntore qe jane te afte per fushen perkatese te biznesit, **se dyti** rritja e efektivitetit te fuqise puntore.

2.Drejtimi I Menaxhereve Nderkombetare?

Kur nje firme **veprone ne biz.nder. me ane te operacioneve fillestare** perjegjes per fillimin e veprimtarive te eksportit jane menagxheret e marketingut ose menaxheret e shitjes. Menaxheri I marre ne pune duhet te ket pasur pervoje ne deyra, sherbime apo bashkpunime me jasht. Kur nje firme **vepron ne biz.nder me ane te operacioneve te avancuara** menaxhimi I I punonjesve duhet te orientohet ne nevojat per personel sipas tregjeve dhe funksioneve te ndryshme., fillimisht behest vlersimi I punonjesve ekzistues e pastaj behen plane per te zgjedhur, rekrutuar e per te trajnuar per vende qe nuk mund te plotsohen nga burimet e brendshme te vet firmes.

3.Kriteret e perzgjedhjes se punonjesve qe do te punojne jasht vendit?

Tiparet e pershatshme te nje menaxheri nderkombetare jane sa reale aq edhe ideale, ai duhet te jet **person fleksibil, intelektual, me kulture te gjere, kompetence arsimore-profesionale** etj. Menaxheri jasht vendi ka me shume perjegjesi se menagjeri qe punon ne vendin e vet. Ai duhet te jete me shume I motivuar per marrjen e vendimeve dhe udhheqjen e biznesit. Gjithashtu nje kriter tjeter I rendesishem jane edhe karakteristikat personale te menaxherit qe do te punoj Jasht zakonisht firmat interesohen per shendetin e njerzve qe mund te dergohen jasht. Duhet permendur edhe krieterer e kompetences, pershtatjes dhe karakteristikave personale te menaxhereve qe do te punojne jasht vendit.

4.Perzgjedhja dhe orientimi I menaxhereve?

Per shkak te shpenzimeve te transferimit te menaxheri jasht shume firma I sterhollojne procedurat e perzgjedhjes duke perdorur metoden e proves. Gjate fazes se proves perdoren metoda te intervitimit te kandidatit dhe familjes se tij. Kandidatet e perzgjedhur pas kesaj duhet te marrin pjese ne nje program orientimi per qeshtjet e brendshme(kompenzimi, shperblimi dhe perjegjesine) dhe te jashtme te emrimit.

5.Shoku kulturore?

Shoku kulturor paraqet nje term qe perdoret per te **shprehur qrregullimin psikologjik** qe provojne shume njerez kur qendrojne per nje periudhe te gjate ne nje kulture qe ndryshon shume nga ajo e vendit te vet.

6.Kompenzimi I menaxhereve jasht vendit?

Kompenzimi I menaxhereve jasht vendit ndahet ne dy kategori te rendesishme: a)Paga baze dhe shtesat qe lidhen me pagat dhe b)Shtesat qe nuk lidhen me pagat. **Pagat baze** te nje menaxheri lidhen me *kualifikimin, perjegjesine* dhe *detyren* dhe kjo page eshte e njete si per punonjesit e vendit meme ndersa **shtesat mbi pagen** jane ato qe lidhen me *ndryshimin e kostos se jeteses* dhe *ndryshimin e kurseve te kembimit*. **Shtesat qe nuk lidhen me pagat** jane: *shtesat per zhvendosjen, shpenzimet e udhimit, shpenzimet e perkohshme per te jetuar* etj.

7.Metodat e pages?

Metoda me e perhapur e pages eshte te paguhet **nje pjese e pages ne monedhen e vendit** prites kurse **pjesa tjeter ne monedhen e vendit meme** sepse edhe vet menaxheri do te ishte I interesuar te kishte nje pjese te pages ne monedhen e vendit te tij.

8.Menaxhim I I punetorce?

Fuqia puntore paraqet nje nga pasurite dhe problemet me te medha te firmes. Strategja e punes mund te shihet nga tri perspektiva **1.pjesmarria** e fuqise puntore ne proqesin e udhheqjes dhe vendimmarjes, **2.roli** I angazhimit te sindikatave ne keto marrdhenie, **3.politikat** e caktuara te burimeve njerzore lidhur me perzgjedhjen, trajnimin dhe shperblimin.

9.Permirsimi I cilsise se kushteve te punes?

Me permirsim te cilsise se kushteve te punes kuptojme perpjekjet per rritjen e produktivitetit dhe rritjen e kenaqesise se punonjesve. Ketu duhet permendur: *riprojektimin e punes, ndertimin e skuadrove dhe grafiket e punes*.

10.Politikat Nderkombetare te Burimeve Njerzore?

Shume vende kane legjislacion me kufizime per pranimin e te huajve ne pune, shume prej tyre p.sh vendet e BE-se kane plotsuar mungesat e fuqise puntore duke terhequr nje numer te madh puntuopresh nga **evropa lindore, Turqia, Jordania** etj. BE-ja ka projektuar edhe marrveshje per levizjen e lire te punes ne vendet anatre te tij por edhe marrveshje te tjera per levizjen e lire te punes edhe te vendeve qe jane ne rruge per tu kyqur ne BE.